

Nr 77.

Av herr Ekman, Karl Johan, i anledning av Kungl. Maj:ts
*förslag om indragning av konsulatet i Mariehamn på
 Åland.*

I årets statsverksproposition har föreslagits indragning från och med den 1 juli 1923 av det svenska avlönade konsulatet i Mariehamn på Åland.

Detta konsulat upprättades — efter de bekanta händelserna på våren 1918, då svenska regeringen ansåg sig böra till skydd för svenska undersåtars liv, egendom och intressen utsända en särskild expedition till Åland — genom beslut av Kungl. Maj:t den 26 september 1918. Arvodet till konsuln bestämde till 10,000 kronor, därav 5,400 kr. motsvarande lön, 2,500 kr. tjänstgöringspenningar och 2,100 kr. ortstillägg, och bestriddes till en början från anslaget till tillfälliga uppdrag m. m. Vid förra riksdagen ansågs emellertid konsulatet böra bliva av mera fast natur och uppfördes därför på extra stat. Herr statsministern och ministern för utrikes ärendena yttrade därom i statsverkspropositionen (3:e huvudtiteln sid. 11): »Emellertid synes vår konsulära representation på öarna böra erhålla en mindre provisorisk karaktär. Att återgå till den tidigare tillämpade anordningen med honorärkonsul läser icke kunna anses tillfredsställande. Vid sådant förhållande torde det ligga närmast tillhands att tillsvidare uppföra konsulatet i Mariehamn på extra stat.»

Då konsulatet så nyligen som för endast ett år sedan ansågs böra uppföras på stat, är det ägnat att väcka förvåning, att det nu anses kunna helt indragas.

De skäl, som av herr statsministern och ministern för utrikes ärendena nu anföras för konsulatets avskaffande, äro dels att »tidsläget oavvisligen kräver, att alla möjligheter till besparingar tillvaratagas» och dels det som av ministern formulerats sålunda: »Min uppfattning med avseende på indragningen av konsulatet i Mariehamn är grundad jämväl på det förhållandet, att de skäl, som på sin tid» — 1918 resp. 1922 — »ledde till upprättandet av detta konsulat på extra stat, icke numera torde böra anses göra sig gällande med samma styrka».

Att tidsläget kräver besparingar är en sanning, men därvid bör dock tillses, att icke Sveriges och dess undersåtars rätt och intressen genom bristande

skyddsåtgärder sättas i fara. Det har redan erinrats, att härifrån på våren 1918 utsändes en expedition till skydd för dylika intressen, och det kan ifrågasättas, om icke denna expedition kunde haft ett gynnsammare förlopp, i fall en avlönad konsul — med dennas friare ställning i jämförelse med en blott honorärkonsul — då funnits på platsen och kunnat tidigare underätta om läget.

De skäl, som 1918 ledde till konsulatets upprättande och 1922 till dess uppförande på stat, förefinnas fortfarande och göra sig för närvarande, om ock från mera avlägset håll, påmindas med långt större styrka än förra året.

Med anledning härav tillåter jag mig vördsamt yrka,

att riksdagen ville — för beredande av medel till fortfarande anställning av en avlönad konsul i Mariehamn på Åland — besluta att höja det av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen begärda extra förslagsanslaget till arvoden och ortstilläg åt viss extra personal i utrikesrepresentationen för budgetåret 1923—1924 med 10,000 kronor eller från av kungl. maj:t begärda 173,000 kronor till 183,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1923.

K. J. Ekman.

Jönköping.

I motionens syfte instämma:

Sten Stendahl.

K. G. Westman.

Knut Heyman.

O. Bergqvist.

C. A. Reuterskiöld.

Nils Wohlin.

Ad. Lindgren.

E. A. Enhörning.

Herman Fleming.